

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EXAMINATION, MUMBAI

EXAMINATION – JANUARY 2013

CERTIFICATE COURSE IN BASIC OF DANCE (419101)

TIME ALLOWED – 3 Hrs.

MARKS – 100

SUBJECT – INTRODUCTION TO SEVEN CLASSICAL INDIAN DANCE STYLES & THEIR
PIONEERS OR EXPERTS (TH-I)

Q 1 a) Fill in the blanks. (5 out of 6) (5)

- i) Bharata Natyam is from _____ in India
(Madhya Pradesh, Tamil Nadu, Kerala).
- ii) _____ is from Kerala and is also known as the Dance of the
Enchantress.(Kathak, Manipuri, Mohini Attam).
- iii) _____ is the dance style with tribhangi
(Bharata Natyam, Kucchipudi, Odissi)
- iv) In Kathak dance style, there are different _____.
(classes, groups, gharana-s).
- v) Manipuri is from _____.
(Manipur, Gujrat, Karnataka).
- vi) Kathakali is a _____.
(Poetry, dance-drama, Drama).

b) True or False (5 out of 6).Correct the sentences, if false. (10)

- i) Nritya has abhinaya aspect in it.
- ii) There are 9 classical dance styles in India.
- iii) Birju Maharaj is a great exponent of Kathakali.
- iv) Smt. Kanak Rele is a well-known exponent of Mohini Attam.
- v) Karnatic vocal music is used in Kathak.
- vi) Kucchipudi is from Andhra Pradesh.

c) Match the pairs. (5)

i) Guru Kelucharan Mohapatra	a) Great B. N dancer
ii) Pt. Birju Maharaj	b) Manipuri
iii) Balasaraswati	c) Odissi Guru
iv) Rukhmini Devi	d) established Kalakshetra
v) Jhaveri Sisters	e) Kathak Maestro
	f) Kucchipudi.

Q 2. Attempt any two of the following. (16)

- 1) Give brief history of Bharata Natyam.
- 2) Write in brief Gharana-s of Kathak.
- 3) Write in brief history and technique of Kathakali.
- 4) Write a note on any one guru of any one classical Indian dance style.

Q 3. Attempt any two of the following. (16)

- 1) Nritya items of Kathak.
- 2) Nritya items of Bharata Natyam.
- 3) Two pioneers from Odissi Dance style.
- 4) Manipuri Dance Style.

Q 4. Give brief answers. (Any two) (16)

- 1) Give brief note on Kucchipudi.
- 2) Shringara rasa with proper examples.
- 3) Sthaayi bhaava.
- 4) Adbhuta rasa.

Q 5. Write short notes on (4 out of 5) (16)

- 1) Nritya and Nritya in dance.
- 2) History of Kathak.
- 3) Taala-s in Bharata Natyam.
- 4) Shaanta rasa with examples.
- 5) Mohini Attam.

Q 6. Attempt any two out of 4. (16)

- 1) Make –up technique of Kathakali.
- 2) Adavus or basic steps of Bharata Natyam.
- 3) Note on Kucchipudi Dance Drama.
- 4) History of Manipuri.

सर्टिफिकेट कोर्स इन बेसिक ऑफ डान्स (४१९१०१)

वेळ - ३ तास

गुण - १००

विषय - सात शास्त्रीय नृत्य शैलीची ओळख (थेअरी-१)

प्र.१. अ) रिकाम्या जागा भरा. (६ पैकी ५)

५

- १) भारतामध्ये भरतनाट्यम् ----- मधील आहे.
(मध्यप्रदेश, तामिळनाडू, केरल)
- २) ----- केरलमधील आहे आणि ते मोहिनीचे नृत्य असे ही म्हणून ओळखले जाते.(कथक, मणिपुरी, मोहिनीअतम्)
- ३) ----- ही त्रिभंगीसह नृत्यशैली आहे.
(भरतनाट्यम्, कुचीपुडी, ओडिसी)
- ४) कथक नृत्य शैली मध्ये विविध ----- आहेत.
(क्लासेस, गट , घराणा)
- ५) ----- मधील मणिपुरी आहे.
(मणिपुर, गुजरात, कर्नाटक)
- ६) कथकली ----- आहे.
(कविता, नाट्य नृत्य, नाटक)

ब) सत्य किंवा असत्य सांगा. असत्य असेल तर दुरुस्त करून लिहा.(६ पैकी ५)

१०

- १) नृतामध्ये अभिनय पैलू आहे.
- २) भारतामध्ये ९ उच्च दर्जाची नृत्य शैली आहेत.
- ३) बिरजू महाराज कथकलीचे महान प्रवक्ता आहेत.
- ४) श्रीमती कनक रेलेंना मोहिनी अतम् च्या प्रवक्ता म्हणून ओळखतात.
- ५) कर्नाटक स्वर संगीत कथक मध्ये वापरतात.
- ६) आंध्रप्रदेशामधील कुचीपुडी आहे.

क) जोडया जुळवा.

५

गट अ	गट ब
१) गुरु केलुचरण मोहपाजा	अ) महान बी.एन. नृतक
२) पंडीत बिरजू महाराज	ब) मणिपुरी
३) बालसरस्वती	क) ओडीसी गुरु
४) रुक्मीणी देवी	ड) कलाक्षेत्र स्थापन केले.
५) झावेरी भगिनी	इ) कथक गुरु
	ई) कुचीपुडी

प्र. २ रा. कोणतेही दोन सोडवा.

१६

- १) भरमनाट्यम्चा इतिहास थोडक्यात दया.
- २) कथकचे घराणे थोडक्यात लिहा.
- ३) कथकलीचे इतिहास आणि कौशल्य थोडक्यात लिहा.
- ४) कोणत्याही एका उच्च दर्जाच्या भारतीय नृत्य शैलीच्या कोणत्याही एका गुरुवर टीप लिहा.

- प्र. ३ रा. खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा. १६
- १) कथकचे नृता भाग
 - २) भरतनाट्यम् चे नृत्य भाग
 - ३) ओडिसी नृत्य शैली मधील दोन प्रसिध्द
 - ४) मणिपुरी नृत्य शैली
- प्र. ४ था. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १६
- १) कुचीपुडीवर थोडक्यात टीप द्या.
 - २) शृंगार रास योग्य उदाहरणांसहित
 - ३) स्थायी भाव
 - ४) अद्भूत रास
- प्र. ५ वा. कोणत्याही चार व थोडक्यात टीप लिहा. १६
- १) नाच मधील नृता आणि नृत्य
 - २) कथकचा इतिहास
 - ३) भरतनाट्यम् मधील ताल
 - ४) उदाहरणासहीत शांत रस
 - ५) मोहीनी आटाम
- प्र. ६ वा. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. १६
- १) कथकलीच्या मेक-अप कौशल्य
 - २) भरतनाट्यम्च्या अदास किंवा मुलभुत टप्पे
 - ३) कुचीपुडी नृत्य नाटक वर टीप
 - ४) मणिपुरीचा इतिहास

XX

